

Владимир Юрьевич Зосимович
(к 85-летию со дня рождения)

4 декабря 2018 г. исполнилось 85 лет известному и признанному в нашей стране и за ее пределами исследователю североукраинского палеогена и неогена, доктору геолого-минералогических наук Владимиру Юрьевичу Зосимовичу.

Вся жизнь юбиляра неразрывно связана с геологией. По окончании геологического факультета Киевского государственного университета в 1957 г. Владимир Юрьевич десять лет проработал в научно-исследовательском секторе при Киевском университете, пройдя путь от геолога до начальника партии. Он занимался геологическим картированием масштаба 1:200 000 листов «Киев», «Харьков», «Купянск», «Славянск». Собранный им богатейший геологический материал стал основой его диссертации

«Олигоценные отложения краевых частей Днепровско-Донецкой впадины», которую он с успехом защитил в 1966 г. В своей кандидатской диссертации Владимир Юрьевич доказал присутствие морского олигоцена в Днепровско-Донецкой впадине, предложил стратиграфическую схему олигоценных отложений для региона. В схеме были уточнены верхняя и нижняя границы олигоценных отложений. В 1967 г. он перешел работать в геологический музей Центрального научно-природоведческого музея Академии наук УССР на должность младшего научного сотрудника; с 1972 г. он пять лет проработал ученым секретарем Института геологических наук Академии наук УССР. С 1977 г. и по ныне Владимир Юрьевич работает в отделе стратиграфии и палеонтологии кайнозойских отложений института, пройдя путь от старшего, ведущего и главного научного сотрудника до заведующего отделом.

Работая в отделе, Владимир Юрьевич успешно защитил докторскую диссертацию «Верхний эоцен, олигоцен и миоцен Субпаратетиса» в 1992 г. Несмотря на разработанную им в кандидатской диссертации схему олигоценных отложений Днепровско-Донецкой впадины, многие вопросы стратиграфии верхнего палеогена и нижнего неогена Северной Украины оставались неясными и дискуссионными. Продолжая свои исследования по различным аспектам «олигоценной проблемы», он разработал детальную стратиграфию верхнеэоценовых, олигоценных и миоценовых отложений Северной Украины и прилегающих территорий, выделив обуховский, межигорский, берекский и новопетровский региональные горизонты (региорусы). Несомненным вкладом в историю геологического развития Восточно-Европейской платформы на рубеже эоцена – олигоцена и олигоцена – миоцена является обоснование существования Субпаратетиса как единой системы морей-проливов, которая во второй половине палеогена соединяла моря южной окраины Восточно-Европейской платформы с бассейном Северной Атлантики, а в миоценовую эпоху – как системы пресноводных водоемов типа море-озеро – Великого озерного этапа в неогене.

Разработанная Владимиром Юрьевичем региональная шкала стала составной частью стратиграфических схем палеогеновых и неогеновых отложений Украины и

смежных территорий, по ней проводится геологическое картирование территории нашей страны по проекту «Держгеолкарта-200». Вклад юбиляра в региональную геологию по достоинству оценен геологами: за многолетнее плодотворное сотрудничество с производственными организациями ученый награжден ведомственной наградой – медалью В.И. Лучицкого, ему присуждено звание «Почесний розвідник надр».

Воплощение историко-геологических взглядов юбиляра в стратиграфической схеме палеогеновых отложений Северной Украины, над которой он упорно работал в последние годы (Зосимович и др., 2014, 2015, 2016, 2017), является настоящим прорывом в региональной стратиграфии и составляет золотой фонд достижений Института геологических наук НАН Украины в области стратиграфии.

Перу юбиляра принадлежит более 160 печатных научных работ. Он автор и соавтор более десяти крупных научных изданий, среди которых заслужившие признание специалистов «Олигоценные отложения Днепровско-Донецкой впадины» (1981), «Стратиграфія УРСР. Т. 10. Неоген» (1975), «Биостратиграфическое обоснование границ в палеогене и неогене Украины» (1979), «Стратиграфия СССР. Неогеновая система» (1986), «Стратиграфическая схема палеогеновых отложений Украины (Унифицированная)» (1987), «Геология и нефтегазоносность Днепровско-Донецкой впадины. Стратиграфия» (1988), «Neogene Paleogeographic Atlas of Central and Eastern Europe. Maps no 1–5, Budapest» (1988), «Геологические и биотические события позднего эоцена – раннего олигоцена на территории бывшего СССР» (1996), «Atlas Peri-Tethys Paleogeographical Maps. Maps 17–20. Paris» (2000). Владимир Юрьевич соавтор национального Стратиграфического кодекса Украины (1997, 2012).

Научную работу юбиляр всегда совмещал с активной научно-организационной деятельностью. Владимир Юрьевич – член Редакционной коллегии Госгеолкарты-200, главный редактор Днепровско-Донецкой серии листов, консультант по вопросам стратиграфии палеогеновых и неогеновых отложений Центрально-Украинской и Донбасской серий, член Научно-редакционного совета Госгеолслужбы, редактор многотомного издания «Геологічні пам'ятки України», глава кайнозойской комиссии и член бюро Национального стратиграфического комитета Украины, вице-президент Украинского палеонтологического общества, член редколлегии сборника научных трудов ИГН НАН Украины и Геологического журнала. Владимир Юрьевич многие годы был бессменным ученым секретарем Специализированного совета по защите кандидатских и докторских диссертаций, функционировавшего в Институте геологических наук Академии наук УССР. Он всегда доблестно отстаивал работы соискателей совета в Высшей аттестационной комиссии СССР. При его содействии многие выдающиеся ученые, составляющие элиту геологии современной Украины и ближнего зарубежья, защитили свои кандидатские и докторские диссертации. Сейчас Владимир Юрьевич является заместителем главы Специализированного ученого совета Д 26.162.01 по защите диссертаций при ИГН НАН Украины. На протяжении шести лет он был заместителем главы и членом экспертного совета по геологическим наукам ВАК Украины.

Владимир Юрьевич Зосимович завоевал авторитет и уважение среди коллег, соратников и оппонентов личностными качествами ученого и человека. Его отличает бережное и уважительное отношение к идеям и работе предшественников и современников. Он всегда настойчиво и твердо отстаивает свои взгляды как ученый, оставаясь открытым к обсуждению и полемике. Среди многих профессионалов и единомышленников Владимира Юрьевича отличает готовность рассмотреть и принять новые парадигмы современной стратиграфии и геологии, способность переосмыслить накопленные факты и соотнести свои взгляды с новыми, более прогрессивными историко-геологическими концепциями. Много усилий и времени юбиляр уделяет воспитанию молодых специалистов – палеонтологов-стратиграфов, своим примером прививая им любовь и преданность геологии, оставаясь неутомимым в разъяснении идей и взглядов как своих собственных, так и своих коллег.

На обнажении новопетровской свиты, лист «Корсунь-Шевченковский» (июль 2009 г.)

Свой 85-летний юбилей Владимир Юрьевич Зосимович встречает в окружении преданных друзей и верных соратников. Искренне поздравляем юбиляра и желаем ему крепкого здоровья, счастья и успехов в осуществлении его научных планов.

*Сотрудники отдела стратиграфии и палеонтологии кайнозойских отложений
ИГН НАН Украины*

Правила підготування оригіналу статті для авторів

У збірнику «Тектоніка і стратиграфія» друкуються оригінальні статті, що висвітлюють питання тектоніки та стратиграфії. Статті публікуються однією з двох мов: українською або російською. Основні вимоги до технічного оформлення авторського рукопису встановлені ГОСТ 7.3-77 «Оригінали текстові авторські та видавницькі». У разі перероблення статті датою її надходження вважається дата остаточного тексту, який одержала редколегія журналу.

Готуючи матеріали, автори мають обов'язково дотримуватися таких правил.

Загальні вимоги. Стаття надається в електронному вигляді (на новій дискеті 3.25, компакт-диску чи E-mail), із цифровим шрифтом УДК, резюме та ключовими словами трьома мовами (не більше однієї сторінки кожне). Обов'язковий переклад назви статті англійською мовою. Обсяг статті (разом з таблицями, рисунками, списком літератури, резюме) не має перевищувати половини друкарського аркуша (20 тис. знаків з пропусками). Обов'язково треба виділити розділи статті (див. «До відома авторів»). Наприкінці першої сторінки вказати аббревіатуру авторського права. Дискета не має містити сторонніх матеріалів. Статті має відповідати один файл, за назвою якого можна однозначно визначити автора, текст у файлі має точно відповідати надрукованому тексту. Для імен файлів використовувати стислі назви, набрані латинськими літерами (для статті – прізвище автора, для ілюстрації – fig. 1, table. 1). До дискети треба додати один примірник роздрукованого тексту статті (шрифт 14 pt через два інтервали), таблиць, ілюстрацій, резюме. Наприкінці статті потрібно вказати повну назву установи, де виконано дослідження, ім'я, по батькові й прізвище автора, службову й електронну адреси, телефони (службовий і домашній). Кожен примірник має бути з підписами усіх авторів. Статті супроводжувати однією рецензією з рекомендацією статті до друку.

Текст і резюме набирати в редакторі Microsoft Word, форматі RTF, шрифтом Times New Roman Cyr (розмір 12 pt) через 1 інтервал – резюме та 1,5 інтервали – текст, 1,25 – абзац, на сторінці формату А4 (210x297 мм). Поля: нижнє, верхнє, лівє – 20 мм, правє – 10 мм. У тексті не має бути двох і більше прогалин поспіль, символів табуляції, порожніх рядків. Усі абзаци в статті мають бути відформатовані.

Таблиці. В електронному вигляді таблиці розміщувати окремими файлами. Таблиця має бути з назвою. Примітки й виноска до таблиці треба друкувати безпосередньо під нею. Таблиці набирати шрифтом Times New Roman Cyr (розмір 10 pt). Кожному значенню таблиці має відповідати одна комірка. Якщо таблиця вміщується на кількох сторінках, не треба розбивати її на кілька таблиць.

Ілюстрації. Електронну версію ілюстрацій набирати у форматі TIF. До схем та рисунків мають бути номер і підтекстівки, які подаються на окремих сторінках. Для фотознімків обов'язково вказати масштаб, для мікрофотознімків – збільшення.

Бібліографія. Перелік використаної літератури складати в алфавітному порядку відповідно до ДСТУ 8302:2015 та References відповідно до вимог Scopus. Покликання на літературні джерела наводити у квадратних дужках Прізвище, рік. Максимальний обсяг переліку покликань: для оригінальної статті – 20 пунктів, для оглядової – 40 пунктів. У бібліографічних зведеннях потрібно вказати : а) для книг – прізвище й ініціали автора, назву книги, місто, видавництво, рік видання й повну кількість сторінок; б) для статей – прізвище й ініціали автора, назву статті, скорочену назву журналу чи збірника, рік і том, номер журналу, сторінки початку й кінця статті. Набирати в редакторі Microsoft Word, форматі RTF, шрифтом Times New Roman Cyr (розмір 12 pt) через 1 інтервал.

Наприклад:

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Вергельська Н.В., Правоторова О.В., Назарова І.О. Про особливості газової складової вугільних пластів в тектонічно активних зонах (на прикладі ділянки Північно-Родинська-2 ДП ВК «Красолиманська») // *Наук. пр. УкрНДМІ НАН України*. 2011. Вип. 9, ч. 2. С. 440-450.

Приходченко В.Ф., Приходченко С.Ю. Малоамплітудна тектоніка вугільних пластів у різних крилах Добропільського насуву (Донбас) // *Геологія і геохімія горючих копалин*. 1992. № 4. С. 48-51.

Порфирьев В.Б. Метаморфизм ископаемых углей. Львов. 1948. 183 с.

REFERENCES

Porfiriev V.B. 1948. Metamorphism of carbofossils. *Lviv Univ. Publ*, Lviv, 183 p. – in Ukrainian

Poletaev V.I., Vdovenko M.V., Shchogolev O.K., Boyarina N.I., Makarov I.A. 2011. Carboniferous and Lower Permian stratotypes of regional stratigraphic subdivisions in the Don-Dnieper depression – Kyiv: Logos Publ, 236 p. – in Ukrainian

Matchoulina S.A., Poletaev V.I. 1995. On the origin of rhythmicity of the Visean domanik-like sediments in Ukraine. *IGS Geological Jour.* no. 2, p. 85-88. – in Russian

ДО ВІДОМА АВТОРІВ

Згідно з постановою президії Вищої атестаційної комісії України від 15.01.2003 р. за № 7-05-1 «Про підвищення вимог до фахових видань, внесених до переліків ВАК України», наукова стаття має бути побудована за єдиною структурою й містити такі розділи:

Вступ. Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими або практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких розпочато розв'язання цієї проблеми, виділення невирішених частин загальної проблеми, яким присвячується стаття:

Об'єкт, мета, завдання дослідження.

Матеріал та методи дослідження.

Результати досліджень, виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів.

Висновки. Висновки і перспективи подальших досліджень із цієї проблеми.

Для палеонтологічного матеріалу: *назви вище роду (родина, ряд...) набирають прямим шрифтом, родові та видові назви – курсивом, прізвище авторів за назвою таксона – курсивом з відступом*